

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapestben.

<p>Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben. Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen. Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—. Kéziratokat nem küldünk vissza.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST, Szentkirályi-utca 28b. sz. a. (SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)</p>	<p>A hirdetések árszabálya: A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 filler (3 krajczár) fizetendő. <i>Egyéb hirdetéseknek:</i> egész oldal ... kor. 32.— negyed oldal ... kor. 8.— fél oldal ... .. 16.— nyolczad oldal ... 4.— A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.</p>
---	---	--

A tanítók fizetésügye.

Megtörtént, ami előre látható volt. Rendezik a közel harmincezer tagot számláló tanító-testületből a négy és fél ezer «állami» jelzővel ellátott tanítónak javadalmát s ezzel mintegy értékeli a törvényhozás a tanító és tanító munkáját.

Amily örömmel fogadjuk állami kartársaink részben kielégített anyagi helyzetének jobbra fordultát, ép oly megdöbbenéssel látjuk — szinte lealáznak tekintjük — hogy ugyanakkor a tanítóságnak öthatod része a törvényhozás figyelmét kikerülte. Igaz, hogy itt-ott egyes kijelentések hangzottak el, «hogy» «talán» «majd» stb. stb. a többi tanítók fizetésrendezésére is rákerülhet a sor: de mindezek csak olyan keesegtető frázisok, olyan nesze semmi, fogd meg jól, ami bennünket ki nem elégíthet.

Megbotránkozik minden ép gondolkodású ember a «Néptanítók Lapja» 42. sz. tett azon kijelentésén, hogy a nem állami tanítók követe-
lése képtelenség. Képtelenség az egyik tanító követe-
 lése csak azért, mert hiányzik a tanító cím elől az «állami» jelző? Képtelenség pénzügyi okokból csak azért, mert akkor egyik-másiknak kétszer akkora fizetése lenne, mint volt? Ugye, mily talpraesett okok, melyek mind útját állják annak, hogy a nem állami tanítók is hasonló díjazásban részesüljenek az államiakkal. De még ennél is akadálynak tünteti föl a politikai okot, mely állítása szerint, előidézné az egymás közötti surlódást s keresztül húzná az állam által már előre megállapított államosítási tervezetet. Nohát erről az állításról csakugyan el lehet mondani, hogy képtelenség. Mert hisz' az egyenlőség elvének keresztülvitele önként megszünteti a surlódásokat az iskola és iskola között. Míg ezzel ellenkezőleg ép a jelen állapot teremti meg az egyenlőtleniséget, szüli az egyenlőtleniséget, ami nem is esoda, ha tekintetbe vesszük, hogy a mostani alapon az állami és nem

állami tanítók legmagasabb díjazása között teljes 1000 (egyezer) korona különbözet van. S ezen egyenlőtlen munkabérből származó egyenlőség maga után vonja az elégtelenséget, ami pedig a tanúgynek bizonyára nem szolgál előnyére. Sőt maguk a tanítók minden erejüket fölhasználják arra, hogy az iskola állami kezelése alá kerüljön s ez út rest a hitvallásos tanító lelkiismeretén és félemberré teszi őt. Hivatásuknak az ily lelkiismeretükben megromlott tanítók meg nem felelhetnek. Ez megdönthetetlen igazság!

A tanítóság, midőn az egyenlőség elvét hirdeti, nem gazdát akar cserélni, mint a rossz eseléd, hanem igenis azt akarja, hogy egyenlő legyen a tanító- és tanítónak ne csak munkaköre, hanem javadalma is. A nem állami tanítók ép oly munkakört töltenek be s a tűzpróbát az ő munkájuk ép úgy kiállja, mint az állami tanítóké. Már pedig egyenlő munkáért az egyenlő munkabér követelése nem képtelenség, hanem ellenkezőleg jogos, igazságos és méltanyos is.

Hogy nemzetiségi vidékeken van kifogásolni való, az nem a tanítóság, hanem elsősorban az államkormányzat hibája, mert nem birt, nem tudott, nem akart nemzeti tanügyi politikát üzni. Ám bűnhődjek az, ki nem akar az igazi nemzeti állam kiépítéséhez hozzájárulni, de ne sujtsa a fáradságos munkával küzködő nemzet napszámosságait, ne tegyen különbséget a tanító és tanító között.

Mélyen tisztelt kartársak!

Állami kartársaink már éveken keresztül harcoltak és harcolnak, hogy anyagi helyzetükön javítsanak s céljukat úgy ahogy el is érték. Itt az idő, melyen túl már nem várhatjuk összetett kezekkel, hogy az erett gyümölcs lábunk elé hulljon, temünk kell nekünk is valamit, hogy minket is észre vegyenek. Mint egy test és lélek álljunk sorompóba, hangoztassak jogainkat, követeljük munkánkért, mely egyenlő állami kartársaink munkájával, az egyenlő munkabért, mert egyenlő szolgálat az egyenlőtlen jutalmat kizárja.

Nem kívánunk semmit, csak az egyenlőség
elvének keresztülvitelét a nem állami tanítók
javára.
Hort.

László József.

Ne legyünk szociáldemokraták!

Szeretném, ha ajkaim ércharangokká válnának, hogy veszkongásuk fölriasztaná ez ország lakóit; szeretném, ha nyelvem éles törként hathatna elmékbe és szívekbe, hogy fölriázná milliókat gondolatlanságukból; szeretném, ha szavaim villámként cikázhatnák be e szép hazát, hogy talpra állítanák e hon népét az utolsó emberig a fenyegető rettenetes veszedelem ellen! Vagy nem veszik-e észre, hogy az alsó néposztályok memyire föl vannak bősülve? Hogyan forr és buzog lelkükben a visszafojtott düh és ekeseredés? Szeretném leláncolt orosz-tárhoz hasonlítani őket, mely vadul esikorgatja düheben fogait, villámként szikráznak szemei és csak a fölzsabadulás pillanatát várja, hogy törjün-zúzzon, öljön-gyilkoljon mindent. És erre elég egy hang, egy fölzsólitás. Mert báró Eötvös József szerint: «Vannak a népek életében pillanatok, midőn egy szó látszólag csodákat művel, ha az érzelem, mely ezekben élt, egy által kimondatik, ha a fájdalomközben, melyet szárazos elnyomás a nép lelkében fölgyújtott... valaki végre a szabadság vagy bosszú nagy szavát mondá ki: a gyenge hang teremtő szózáttá válik. Mint az első napsugár, melynek érintése alatt az egész vidék új világításban tűnik föl; mint szikra sokáig fölgyújtott gyuanyag közé érve; mint a vész első csapásai, melyek a tengert megingatták: úgy világít, úgy gyújt, úgy ráz föl egy szó egész nemzeteket». Es én nem olvasok a esillagokból, de a nagy Szechenyivel elmondom: «Vér és vér mindenütt...» apa fiú ellen, testvér testvér ellen támad és e hon temetésére meghúzzhatják a gyászharangot!

Es akkor majd vádolunk mi, kik megtettük kötelességünket e vész ellen. Ha majd térdig kell gázolnunk honfitársaink kiontott vérében; ha majd elakad a szekér a honfiak fölhalmozott tetemein — mint a francia forradalomkor; ha majd lángba borul a négy folyam országa, ha majd füstölő romok, holtakon lakomázó károsó varjak rémitnek, mint a tatárjárás után: akkor fölállunk mi a szétdőlt romokra, föl a vérben uszó holttestek halmára és ott sirjuk el honfiszívünk keserveit, ott mondjuk ki a rettenetes ítéletet arra a hatalomra, mely most nem akarja a tör és gyilkos hadát államveszélyesnek nyilvánítani, hanem szabad folyást enged borzasztó munkájuknak, ott dörögjük el a borzasztó súlyos vádat a társadalom ellen, mely nem akar fölriadni a forradalmi induló hallatára, mely még a bikánál is szívtelelenebb, mert nem akar a vérvörös zászlók és nyakkendők láttára eszmélni: ott teszünk felelőssé Isten és

emberek előtt mindenkit e bajokért, kik e rettenetes veszély megakadályozására semmit sem tettek! Fájó szívvel, könnyes szemekkel mondom ezt, mert Eötvös szerint is: «Nincs talán semmi fiatal korunkban, mi által magunkat fájdalmasabban érintve éreznők, mint ha az, mit egész életünkre — pláne hazánkra! — elhatározó befolyásúnak gondolánk, mások által nem tartatik fontosnak».

Ne feledjük, hogy a rettenetes forradalmak és veszedelmek legfőbb oka mindig az volt, hogy a világ, a nép zöme nem tartá fontosnak vele törödni. Mint Eötvös József mondja: «Ki lavinát sohasem látott s annak hatalmát nem ismeri, ha leírni hallja, mint szakad le s mint zuhan a hegyről egy darab hó, mindig nagyobb tömegeket ragadva magával a völgybe: nem fog megijedni a leírástól, nem is jut eszébe, hogy az, mit lehelete alatt annyiszor elolvadni látott, örök sírba temetheti őt: csaknem ily helyzetben volt nemességünk — s van most egész nemzetünk! — inkább megveté jobbágyait, hogysem a lazadást lehetségesnek vagy felelmesnek gondolá.» «A természet minden elemét könnyebb feltartani dühökben, mint az embert, ha szenvedélyeitől elragadva bizonyos irányban megindult.»

Es ez a veszély rémesen közelít! Mert lelketlen izgatók, önző, lelketlen haszonlesők egyéni érdekből — mint maguk bevallottak 1905. évi kongresszusukon — az egész ország szegény népét fellazítják. Már százezret jóval meghaladja ez országban tagjaiknak száma. Mert az iparososztályt, a gyári munkásokat, legújabbán a földmivesnépet behálózzák, hogy a befizetett tagsági díjából ők uriasan élhessenek. A legkáprázatosabb ígéretekkel bolondítják a tudatlan népet, a legállatiasabb kegyetlenséggel ölkigyilkolják, ki nem tart velük. Nem esett meg szívük az ősz aggastyánon, a tudós, buzgó Csaplár Benedeken, kit egyikük az utcán agyonütött?! Vagy Simon Miklós esztergomi munkáson, kit Hübner vörösszocialista mult hónapban agyonszúrt és egy gyenge nőt özvegygé, három gyermeket — két kisdedit — tett árvákká?!

Ilyen eszközökkel akarják a lelketlenek kiereszokolni azt a keservesen szerzett pénzét a munkásnak! És ezek az emberek legújabbán kiadták a jelszót: lépjenek be a tanítók a szociáldemokraták közé, akkor lesz fizetésemelés! Jól tudják ők, hogy gonosz terveiket így érhetik el legbiztosabban, ha átkos tanaikat a tanítók által a gyermekek lelkébe csepegtethetik!

Mindenkinek el kell ismernie, hogy a magyar tanítóság mai anyagi helyzete szánalomraméltó, szegyenletes a magyarságra és okvetlenül megjavítandó. De én mindannak dacára azt olvasom ki a tanítók lelkéből, azt hallom dobogni hazafias szívéből, hogy e hazában mindnyájan, amint itt vannak, velem együtt *készebbek vértanúhalállal éhen halni, mint Istenüknek, hazájuknak, erkölcsi becsületüknek árulóivá lenni! Mond-*

ják meg, kérem, hangosan, igaz-e?! Pedig akkor azzá lennének!

Vagy nem látják-e, hogy a szociáldemokrácia *kürtani törekszik a hitet* a lelkekből? Nem tudják-e, hogy az egyházat folyton szidja és gyalázza és meghamisítva a történelmet, letagadja a kereszténység történetileg biztos nemesítő, kulturális, emberszereteti hatását és a szegény nép ellenségének tünteti föl azt a vallást, mely kiemelte a népet a rabszolgaságból s amely kimondhatlan sokat tett a szegények, árvák, tudatlanok, betegek fölsegítésére?! Nem tudják-e, mint gyalázzák, gyilkolják, rágalmazzák az egyház legbuzgóbb papjait is?! Nem látják-e, hogy részeges, vallástalan, ölé, apagyilkos népet nevelnek szándékosan?! Istenének áruló Júdása lenne az, ki ily bandába néhány forintért belépne, pedig Krisztus szavai szerint: jobb lett volna neki, ha nem született volna az az ember!

S azt elhiszik nekem, hogy nyilvános népgyűlésen fülem hallatára *szidta, gyalázta emberük a hazát?! Nekik a haza semmi, ők nem ismernek hazát!* Mint az állatnak, ott a hazájuk, hol többet kapnak enni! Emlékeznek olvasóim arra, hogy a válság idején a hontipró basákkal tartottak és most is szövetkeznek a haza ellenségeivel, a már szintén gyilkos pánszlávokkal! Boesánatot kell kérnem önöktől, hogy csak egy pillanatra is megvillant elmémben a gondolat, hogy valaki olvasóim közül ilyesmire képes volna, mert megvagyok győződve, hogy iszonyúan távol van ez a gondolat a hazafias magyar tanítóság becsületes lelkétől. Különben gondoljunk csak a letűnt abszolutizmus gyászmagyarjainak gyalázatára, megvetett és örökre megbélyegzett becsületességére! Gondolom, egyikünk se kér e dicsőségből még fizetése meléi árán se. Ellenben gondoljunk a nemzeti küzdelem dicső vértanúira — az is kenyérgkérdéssé vált ám! — akik kitarítottak végig, azokat dicsőség övezi körül és még hozzá anyagi jólét is lett osztályrészük.

Végül harmadszor, ami a szociáldemokraták *erkölességét* illeti, nem untatom olvasóimat azal, hogy erre vonatkozó tanaikat előadjam, hanem csupán arra mutatok rá, amit saját tapasztalásaimból erre nézve tudok. Legyen elég erre nézve hivatkoznom arra, hogy senkit a világon annyi sajtóvétségért, rágalmazásért, izgatásért nem büntetnek, mint őket; hogy vezérek között sokan vannak rovott múltú, büntetett előéletű emberek. A rendőrségnek senkivel annyi baja, mint velük. A börtönök sohasem üresek tőlük. Az a rengeteg sok hazugság, kétszínű tettetés a gyűléseiken... az a sok vérontás, hogy nemsokára már minden szociáldemokratára rá kell kiáltani: kegyetlenkedők! Mert náluk ez lesz már az elv, erre nevelik és biztatják embereiket! Prohászka püspök szerint a világ összes lapjai nem hazudnak együttvéve hosszú időn át annyit, mint a «Népszava» egymaga. Mennyi pazarlás a szegény nép pénzéből, mennyi becsapása alattomban a szegény munkásnépek

a munkaadó javára!... Uram, ez az oka, hogy egy év alatt 8000 ember lépett ki körükből, mert belátta célatosságukat; a mostani kormány szociális reformjainak is ellenségei; mert ha a nép nyugodt és boldog lesz ezek által, akkor ők nem zsarolhatják a népet, nem izgathatnak. Egyet pedig főleg olvasóimnak ajánlok becses figyelmébe. A szociáldemokrácia programjában szerepel a *szabadszerlelem* is, mint a házasság helyettesítője. Ezért támadták ők a fővárosi rendőrkapitány ama rendeletét is, melyben az erkölestelen eselédányokat megrendszabályozta. Erről csak annyit, hogy ha ez bekövetkeznék, akkor az emberiség Sodoma és Gomorrhává válnék; akkor egészségileg tönkremenne az emberiség, ezt az orvosi tudomány mondja. «Minden országnak támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görbed.» Bámulatos következetessége a gonoszságnak! Ellenségei az erkölcsnek, tehát a hazának is, tehát a vallásnak is; ki akarják irtani a nemzetföntartó kereszténységet, a család és hazaföntartó erkölcsiséget. Vissza akarják sülyeszteni az emberiséget abba a siralmas állapotba, melyből a kereszténység kiemelte, rabszolgákat akarnak a vezérek a népből tenni, hisz fölötte már most is hallatlan terrorizmust, élet-halál uralmat gyakorolnak! Jól mondja Eötvös: «Az anarchiának átka, hogy hol az létezik, ott a hatalom, mely senkinek sem tulajdona, valamennyi által igényeltetik; s az egyes polgár, ki törvényes kötelekeit lerázta, tetteg minden erősebbnek szolgásába kerül.» De senkire se oly lealázó e szolgás, mint a gyenge nőre, kit a szabadszerlelem gyakorlata vissza-sülyesztene abba a rettentő helyzetbe, melyben volt Krisztus előtt: hogy a nő a férfinem zsákmánya lenne és rabszolgája, ki csak arra való, hogy a férfiszervedély kielégítője legyen, azután, mint kifacsart citrom, eldobassék; rabszolgát csinálna a nőből; testében-lelkében kielte, betegg, szerencsétlenné tenné, az árvák seregét végtelenig növelné. Ugy-e, lelkünk egész erejével, becsületességünk egész szenvedélyességével kell e rettenetes irány ellen küzdenünk!?

Ha ezeket meggondoljuk, azt kell mondani, hogy a világtörténelemben eddig nem volt irányzat, mely egyszerre ily hármassal veszedelmet hordott magában: Vallás, haza, erkölcs veszélyeztetését?! S most ezek után mondjam-e én olvasóimnak, hogy ne legyenek szociáldemokraták? Nem azt mondom, hanem azt, hogy vallásos lelkük egész erejével, honfűi szívük egész buzgalomával, erkölcsi becsületérzésük teljes súlyával dolgozzanak a szociáldemokraták ellen! Ha valahol hallják, hogy felüti fejét e borzalmas szörnyeteg, azonnal tartsanak ott gyűlést, világosítsák föl a népet, rontsák meg ördögi munkájukat. Oltsák bele már az iskolában a gyermekek lelkébe a vörös szocializmus elleni ellenszenvet. Viszont pedig pártolják a keresztény szocializmust, mely mindnyájunk érdekei-

ért önzetlen föláldozással küzd és nem üzleti érdekből; törvényszerűen és nem forradalmilag, hazafiasan és nem hazaárulóan, erkölcsös és nem beestelen eszközökkel! Uraim, nem kell hozzá profétai lélek, hogy megjósoljam: *a ker. szocializmusa a jövő!* Miért? Először, mert amiben nincs erkölcsi tartalom, az nem létezik, föl kell bomlania. Másodsor, mert a világ nem forradalmak, hanem törvényes intézmények által alakul és fejlődik. Harmadsor, mert a szociáldemokrácia aljas, gyilkos, erkölestelen és beestelen eszközeivel mindig jobban és jobban undorra ingerli a világot, míg a ker. szocializmus erkölcsös, hazafias, önzetlen munkájával lassan, de biztosan, egyre jobban hódít. Ki nem látja, hogy a mostani kormány üdvös reformjai egyenesen a ker. szocializmus jegyében indulnak meg? És ez a ker. szocializmus legfőbb gondjának fogja ismerni a nemzet legelső munkásainak, a vallásos, erkölcsös és hazafias tanítóknak gondozását. Apponyi már eddig is fölhiyta a tanfelügyelőket és espereseket, hogy figyeljék meg és ébren tartsák szemmel azon tanítókat, kik önzetlenül fáradoznak a nép tanításán, szociális művelésén és támogatásán, hogy erről neki jelentést tegyenek, hogy az illetőket úgy erkölcsi kitüntetésben, mint anyagi támogatásban részesíthesse. Ez természetesen csak kezdet, mert a tanítók helyzetének javítására alapos, törvényes intézkedések kellene, de biztos, hogy a nagy, nemzeti miniszterium ezzel sem fog soká késni a nemzeti érzés alapozóinak, fejlesztőinek, ápolóinak érdekében. Erre azonban támogatást csak a ker. szocializmus táborában remélhetünk. Álljanak tehát annak zászlaja alá, olvassák szorgalmasan az «Igaz Szó»-t, a mi lapunkat, mely most különösen fargyalja ügyüket! Legyenek a ker. szocializmus harcossai, végveszélytől mentik meg és örök halálra kötelezik ezzel az Egyházzal és Hazával! Engedjék meg tehát, hogy mindannyiukat, mint keresztény szocialistákat üdvözölhessem és kívánjam, hogy mindegyiküket, mint a vallásos, erkölcsös szocializmus bajnokát munkájában Isten segítse!

Tardoskedd.

Bányász Endre.

EGYESÜLETI ÉLET.

Fölhívás. A széplaki-esperes kerület őszi közgyűlésén hozott határozat folytán ezennel felszólítjuk az összes tanítókat, hogy minden kör hivatalosan, minden egyes tanító pedig magánlevélben írjon föl kerületének képviselőjéhez, kérve őt, hasson oda, hogy fizetésünk rendezése még ez évben törvényhozásilag rendeztessék. Ezen lépésre a tanítóságot nem a nemzeti kormány iránti bizalmatlanság vezette, hanem azon gondolat, hogy a eseléd-fizetést élvező tanítók a reájuk bizott nemzeti feladatok megoldásában — megtört lélekkel — nem tudnak kellőleg dolgozni és részt venni a nép nevelése által a nagy nemzeti feladatok megoldásában. Fertőendréd, 1906 okt. 24. Szabó János, az egyesület jegyzője.

Tanítók ünnepeltetése. A szombathelyegyházmezei róm. kath. tanítóegyesület *nemetujvári* köre f. hó 18-án ünnepet ült. Azért jött össze e napon ünnepi ruhában és emelkedett hangulattal Németszentgróthon, hogy

két távozó kartársát ünnepelje: Ruisz János német-szentgróthi és Nikó József radafalvi tanítókat. A feldíszített iskola, a fehérruhás iskoláslányok, a templom körül álló sok nép, s végre néhány előkelő vendég, mind-mind arra mutatott, hogy itt nagy ünnepre készül a község és a tanítók. A helybeli plébános, *Putaki Ferenc* 12 10 órakor csendes misét olvasott, melyen magyar egyházi énekeket énekeltek a tanítók Szentgyörgyi Gyula, ujlaki tanító orgonakíséréte mellett. Misé után a gyermekek, a tanítók szép rendben átvonultak az iskolába, hol a vendégek s a nép is összegyülekezett, amennyire a szűk terem engedte. Itt *Fandl J.* körelnök megnyitójában rámutatott arra, hogy két kartársnak munkában és küzdelemben gazdag tanítópályája 43 éves jubileumára sereglettünk össze. Néhány szóval mutat csak rá, hogy azt, mit ők szenvedtek, csak mi tanítók méltányolhatjuk. Végre szép szavakkal átnyújtotta a kartársak ajándékát. Ezzel a gyűlést megnyitja. *Premyer Imre* újtelepi kartárs és alelnök felolvasta *Ruisz János* életrajzát, melyből álljanak itt röviden a következő adatok: Ruisz 1844-ben született, mint az újtelepi tanító második fia. A tanítói képesítés megnyerése után *Kollárits György* német-szentgróthi kántortanító mellett 8 évig működött mint helyettes tanító. Résztvett több továbbképző tanfolyamon: Kőszegen és Szombathelyen. Két évig Sárosvázán működött mint kántortanító s ott nősült. 1873-ban német-szentgróthi kántortanító lett s azóta nyugdíjaztatásáig, 33 évig szakadatlanul itt működött. Magyar pótanfolyamokon is résztvett s 1886-ban Szentgotthárdon magyar iskolákra képesítettet. Annak idején felvételt az orsz. tanítói nyugdíjintézetbe, 1881-ben állásában véglegesítést nyert. Tanítói működésében nagy szorgalmat s pontosságot tanusított. A magyar beszéd, a nemzeti szellem buzgó terjesztője volt. A község jóléte, népének nemzeti műveltsége hirdetik tanítói értékét. És ő mégis minden kitüntetés elől kitért, az egész község mintaképe volt jóságával, erkölcsével, szerénységével. Csak a betegség hajtotta most a nyugdíjba. Szelleme csorbátlan. Hivatali buzgósága nem fogyott. Úgy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium, mint pedig az egyházmegyei tanfelügyelőség hosszú, sikeres működéséért teljes elismerésüket és köszönetüket nyilvánították. Végre szép szavakban nyugalmat és megelégedést kívánt, évek hosszú sorát s hogy Isten őt majdan felvezze oda, hol igazság honol, hol örök jutalom vár rá. Végre barátságát és szeretetét kérte továbbra is. A szép beszédet a jelenlévők is, a jubiláns is meghatva hallgatták végig. Meghatók voltak egy fiú s egy leány üdvözlő beszédei, kik egy-egy gyönyörű virágcsokrot nyújtottak át. Végre a községi bíró tolmácsolta a község köszönetét s átadta a község ajándékát. Mindezekre az ünnepelt csak azt felelte: «Tisztelt urak és kedves gyermekek! Köszönöm!» s többit elfojtották könnyei. *Nikó József*, radafalvi jubiláns életrajzát *Hahn Sándor* radafalvi osztálytanító olvasta fel. Született 184 rban Nagynémet-szentmihályon. 1861-ben Sopronban oklevelet nyert. Nagynémet-szentmihályon egy évig mint osztálytanító, Zúrányban is egy évig működött. Győrött lett aztán a kármeliták orgonistája s a Holdházi-féle leánynevelőintézet német nyelvtanára. Nyolc évig működött Németsároslakon mint kántortanító s azután 1874. óta, tehát 32 évig Radafalván. 1886—1905-ig a kör alelnöke volt. Radafalván dalegyesületet alapított, mely ma is virágzik. Az egész község szeretetét és tiszteletét kiérdemelte. Végre arra kéri a szülő a jubilánst, hogy szeretetét és érdeklődését továbbra is nyújtsa az egyesületnek s a legjobb kívánatokkal zárta be az érdekes életrajzot. Nikó maga és jubilánstársa nevében köszönetet mondott, kívánva, hogy Isten adja meg mindazt, amit a kartársak kifejeztek. Az ünnepély a Szózat-tal kezdődött és a Hymnussal végződött. Gyűlés után közös ebéd volt az ünnepelték tiszteletére. *Egy jelenvolt.*

VEGYESEK.

A hercegprímás üdvözlése. Vaszary Kolos bibor-nok hercegprímást névünnepeje alkalmából a magyarországi Kath. Tanítók Országos Bizottságának és az Országos Kath. Tanügyi Tanácsnak elnöksége a kath. tanítóság nevében hódolatteljesen üdvözölte. Ő eminen-

ciája
üdvöz
K
nagy
mely
145 d
gyese
nyilvá
Isten
marac
nagy
Arpá
Eg
Frigy
megy
tanító
népol
mind
szám

le
le
s

A
kath.
pály
fűtés
iskol

C
nitó
tetik
600
kerti
kam
hárc
lött
den
és t
nyel
Gy

I
tanít
800
42
nyel
A p
elnő
I
hird
hitk
bát
nyo
ügy

gya
nov
utár
Pál

pál
seg

ciája nagy szeretettel fogadta a magyar kath. tanítók üdvözlését.

Köszönet a Szent-István-Társulatnak. Fogadja a nagytekintetű igazgatóság azon nagylelkű adományáért, melyben az árvaváraljai és alsólehotai iskoláimat — 145 db ingyenes tankönyvnek utalványozása által — kegyesen részesíteni méltóztatott, leghálásabb köszönetem nyilvánítását. Együttal üdvös és hazafias működésükre Isten áldását esdve, mely tiszteletem nyilvánításával maradok Árvaváralján. 1906. évi október hó 26-án a nagytekintetű igazgatóság alázas szolgája *Balgha Jenő Árpád*, esperes-plébános.

Egy érdemes tanító. *Mátyás Endre, Wenckleim* Frigyes gróf szentmiklósi uradalmának tanítója, a mosonmegyei róm. kath. tanító-egyesület elnöke, negyven évi tanítói működése után nyugalmomba vonult. Pályáján a népoktatás lelkes bajnoka volt s a tanítók érdekeiért mindig önzetlenül küzdött. Jól megérdemelt nyugalmában számosan fölkeresték üdvözlétükkel.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

A závodí (Pozsony m.) 3 tantermű, tót tannyelvű róm. kath. népiskolánál egy tanítói állásra *november 13-ig* pályázat hirdettetik. Javadalmazása 816 kor., természetbeli fűtés, új, bútorozott kétszobás lakás. *Kákonyi János* iskolaszéki elnök. 664 1—1

Garamszőlősen ujonnan rendszeresített önálló tanítói állomásra f. évi *november hó 13-ig* pályázat hirdettetik, amely napon a választás is megegyezik. Javadalma: 600 kor., államszegély, 200 kor. a hitközségtől és 20 kor. kertilletmény megváltása. Lakása: két szoba, konyha, kamara és pincéből áll, amely utóbbi elég nagy, hogy háromnak szükségletét fedezze. Kötelessége a kijelölt osztályt vezetni és az ismétlősöket is tanítani minden külön díjazás nélkül. Csak oklevéllel bírók és magyar és tót nyelven beszélők pályázhatnak. A felszerelt kérvények ft. *Spuller Gyula* plébános urhoz küldendők. *Báthy Gyula* alesperes-tanfelügyelő. 658 1—1

A laksárujfalui (Pozsony m.) róm. kath. osztálytanítói állomásra pályázat hirdettetik. Javadalmazása: 800 kor. s egyszobás lakás: a tanterem és a lakás fűtésére 42 kor. Kötelessége az ismétlősöket is oktani. A tannyelv: tót-magyar. Az állomás évközben el nem hagyható. A pályázók kérvényeiket *november 11-ig* az iskolaszéki elnökséghez küldjék. 674 1—1

Peredi (Pozsony m.) kath. tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalmazása: a kántortanítótól 240 kor., a hitközségtől 160 kor., teljes ellátás a kántortanítónál, egy bútorozott szoba, takarítással és fűtéssel. Folyamodványok *november 10-ig* ifj. *Morvay Lipót* kerületi tanfelügyelőhöz Zsigárdra küldendők. 673 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A pálosnagymezői (Bars m.) róm. kath. német-magyar nyelvű osztálytanítói állomásra pályázatot hirdetnek *november 11-re*. Törzsfizetés 600 kor., gazdasági ismétlő után 100 kor., 32 m. k. tűzifa értékesíthető, teljes lakás. Pályázhatnak okleveles tanítónok is. *Schifferdecker*. 663 1—1

Győri püspöki megye.

A ciráki (Sopron m.) tanítónői állásra *november 10-ig* pályázat hirdettetik. Fizetése a községtől 100 kor., államszegély 700 kor., fűtéspénz 20 kor., lakása szoba, konyha.

Kérvények ft. *Putz Antal* pléb. iskolaszéki elnök úrhoz küldendők. Állás nov. 15-én elfoglalandó. *Putz Antal* pléb. 660 1—1

A kópházai róm. kath. iskolánál megüresedett kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Ezen állás jövedelmei és kötelességeiről szóló «Dijlevél» az iskolaszék elnökénél megtekinthető. Az istentiszteletnél való segédkezésért szerződés alapján jár 180 kor. és a helybeli temetőben termő fű. A pályázat határideje *november 8-a* s a kópházai róm. kath. iskolaszék címére küldendők. 654 1—1

A mosontétényi róm. kath. népiskolánál egy tanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetése 800 kor., egy öl tűzifa és egy bútorozott szoba. Tannyelv magyar-német. Kötelessége az I. és II. osztály és az ismétlő leányosztályt önállóan vezetni, kántoriakban segédkezés. Kérvények *november 11-ig*. A róm. kath. iskolaszék címére küldendők. 653 1—1

Kalocsai érseki megye.

Bácsbokodon egy tanítói állásra *november 17-ig* pályázat hirdettetik. Javadalma, a lakást is beleszámítva, évi 1000 kor., havi előleges részletekben, melyért az iskolaszék által kijelölt osztályban és az ismétlőiskolában tanítani köteles. Pályázhatnak csak okleveles felfrítanók. Az állás f. é. dec. 1-én foglalandó el, amikor folyósítatik a fizetés is. A kellően felszerelt kérvények a bácsbokodi róm. kath. iskolaszékre címezve ft. *Kuts János* esp.-pléb. úrhoz Bácsbokodra küldendők. 656 1—2

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

Nyugdíjalépés folytán üresedésbe jött **körösladányi** (Békés m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalmazása: 33500/1000. hold szántóföld haszonélvezete: 355 □-öl kert: szabadlakás: 3 szoba, konyha, kamra és melléképületek: kegyuraságtól 150 kor.: párbérből körülbelül 250 kor.: stóla körülbelül 200 kor.: szentmise-alapítványok kamataiból 93 kor. 44 fill.: kiszajátított földek után 18 kor.: míg ismétlőiskolában tanít, a községtől 80 kor. Összes adóit a javadalmas fizeti. A felszerelt kérvények a kegyúrnó gróf *Merán Jánosné* 6 excellentiajához címezve *november 13-ig* a körösladányi róm. kath. plébánia-hivatalhoz küldendők. Személyes megjelenés kívánatik november 15-én reggel 8 órakor. Az állás a kinevezés után azonnal elfoglalandó. **Körösladány**, 1906 október 31. *Chilkó László* plébános. 665 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Nyitragerencséri róm. kath. kántortanítói állomásra lemondás folytán megüresedvén, arra pályázat hirdettetik. Jövedelme: 1. A község pénztárából 600 kor. készpénzben. 2. 16 méter tűzifa. 3. A tanítónak szánt erdőből megfelelő részlet. 4. Párber címén 20 pm. gabona. 5. 3 magyar hold szántóföld. 6. 48 kor. stólailetmény. 7. 27 kor. szentmisealapítvány. 8. Temetés alkalmával a bucsuztatónak minden verse után 20 fillér. Pályázhatnak csak okleveles tanítók. Akik hitelszövetkezet könyveléshez értenek, előnyben részesülnek, mely fáradságért tisztességes tiszteletdíjban részesül. Választás f. évi *nov. 6-ika*, melyen a pályázónak személyes megjelenése és orgonálásban való jártassága megkívánatik. A kérvények *Kardos Károly* iskolaszéki elnök és plébánoshoz intézendők. 662 1—1

A kisudvai (ugyicsi, Trencsén m.) kántortanítói állomásra pályázat hirdettetik. Javadalmazása: I. két szobából, konyha és kamrából álló lakás és egy kis házikert. II. Készpénzben: államszegély 52 korona (a tanítói fizetés rendezését és kiegészítését kérelmezzük s így magasabb államszegélyre van kilátás), hitközségektől alapfizetés 270 korona, megváltott kantatiókért 120 kor., orgonálásért 31 korona 50 fillér, minden nagy mise után 40 fillér, kb. 40 kor., stólaajándékoság 70 kor., mise-alapítványokból 16 kor. 60 fillér, temetések után legkevesebb 60 kor., offerákból 8 kor., kertilletmény 18 kor. III. Terményekben: 5 szekér tűzifa 10 kor., 30 p. mérő kevertgabona a 5 kor. = 150 kor., 11 mm. szalma a 2 kor. = 22 kor., földjövedelem 13 kor., coleda 5—6 p. mérő gabona. Az iskolaterem fűtésére 3 öl hasáb tűzifa. Kötelessége a III—VI. osztályt önállóan, az ismét-

lőt felváltva vezetni, az összes kántori teendőket végezni. Pályázhatnak okleveles tanítók, kik az egyházi zenében és éneklésben jártasak és a magyar-tót nyelvet bírják. Próbuéneklés, orgonálás és választás *november 15-én* délután 1 és fél órákor. Az állomás azonnal elfoglalandó. Utazási költség megtérítésére csak a megválasztott számíthat. *Bélik Mihály* isksz. elnök. 667 1—1

A zsolnai róm. kath. egyháziókköztség *Závodien november 22-re* I. oszt. tanítónői állomásra pályázat hirdetetik. Jövedelme: államségély 720 kor., községtől 80 kor., iskolaszolgára 25 kor., tanterem és lakoszobafűtésre 80 kor. A magyar és tót nyelvet tudó tanítónők jelentkezzenek. *Podivinszky Ferenc* apátplébános. 668 1—2

Dunajó (Trencsen m.) róm. kath. népiskolánál tanítónői állásra pályázat hirdetetik. Fizetése 800 kor., lakás, fűtés. Tót nyelv bírása szükséges. Fölszerelt kérvények *november 10-ig Czivány Károly* isksz. elnökhöz *Ochodneczára* küldendők. 672 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A darabosi róm. kath. tanítói állomásra *november 14-re* pályázat hirdetetik. Hatóságilag megállapított jövedelme tandij, termény földiletményben 290 kor., államségély 510 kor., korpótlék államségélyből. Tagas szoba s konyhából álló lakás. Férő gondoskodva. Okleveles, tótul is tudó férfi s női tanerők pályázhatnak. Forgáchfalva, p. h. Gömör megye 1906 október 27. *Dortsák József*, plébános, iskolaszéki elnök. 657a 1—1

A polyankapusztai róm. kath. tanítói állomásra *f. év november 15-re* pályázat hirdetetik. Hatóságilag megállapított jövedelme tandij s egyéb járulékok címén 162 kor. 80 fill., községi hozzájárulás 37 kor. 20 fill., államségély 600 kor., lakása 2 szoba, konyha, éléskamra. Mindennapos iskolástól 1—1 szekér fa. fele az összeírásba főlveve nincs. Okleveles, tótul is tudó férfi és női tanerők pályázhatnak. Forgáchfalva, p. h. Gömör megye 1906 október 27-én. *Dortsák József* plébános, iskolaszéki elnök. 657b 1—1

Pannonhalmi főapátság

A tárkányi (Kömárom m.) róm. kath. elemi iskolához egy okleveles férfitanító kerestetik. Javadalma: külön butorozott szoba és 200 korona a hitközségtől, 600 kor. államségély. Kötelessége egy tanteremben tanítani, tanítványait templomba kísérni, ismételőket tanítani. Kérvények iskolaszéki elnökhöz *november 15-ig*. 669 1—1

Szatmári egyházmegye.

Munkács plébánia alsóschönborni filiális róm. kath. kántortanítói állás pályázata. Jó lakás melléképületekkel, 3 mtr. tűzfala 18 kor., stóla 4 kor., hitközségtől 500 kor., államségély 238 kor., egyházmegyei kegydíj 40 kor. Tanítási nyelv magyar, német nyelv szükséges. Iskolaszékhez címzett folyamodványok *plébániakivatalhoz* Munkácsra *november 20-ig* küldendők. 651 2—2

A paloci (Ung m.) róm. kath. iskolánál 800 kor. készpénz, 3 öl tüzelőfa, 25 kor. tandij, 1 szobából álló lakással javadalmazott II. tanítói állást elnyerni óhajtó okleveles tanítók vagy tanítónők *gróf Hatik-Barkóczy Endre* es. és kir. kamarás kegyúr ömeltóságához. Tavarna címzett kérvényeket *f. év november 10-ig Sirulszky Gyula* espereshez Kistráth (ap. Szürte) küldjék. 651 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A szenteleki (Vas m.) róm. kath. népiskolánál az egyik osztálytanítói állásra *november 10-ére* pályázat hirdetetik. I. Fizetés 800 kor., havonként utólag fizetve. 2. I. butorozott szoba, 3. 8 méter fa, vagy helyette 32 kor. papenz. Kötelessége: egy osztályt önállóan, az ismételőket pedig főlváltva tanítani; továbbá a gyermekeket az istentiszteletre kísérni s ott reájuk fölügelní, a kántortanítónak a másik tanítóval főlváltva a kántorság minden ágában díjtalanul segédkezni. Tannyelv: német, magyar; horvátul tudók előnyben részesülnek. Csak nőtlen pályázhatnak. *Az iskolaszék*. 661 1—1

A felsőpatyi (Vas m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetetik. Jövedelme: két szobán, konyhán, kamrán, istállón és faházon kívül körülbelül 1357 kor.

Tannyelv magyar. Választás *november 12-én* délelőtt 10 órákor. Kérvények nov. 11-ig az isksz. elnökhöz küldendők. Az állás nov. 15-én elfoglalandó. A választáson személyes megjelenés kérietik. *Puli György* plébános, iskolaszéki elnök. 670 1—1

Váci egyházmegye.

A tatárszentgyörgyi (Pest m.) róm. kath. iskolánál tanítói állásra pályázat hirdetetik. Fizetése: 800 kor., 100 kor. lakkbér. Kötelessége: a kijelölt osztályok, ismételők tanítása, a gyermekek templomba vezetése, fölügelye, kántorságban segédkezés. Okleveles pályázók kérvényeiket *november 18-ig* ft. Halmay József elnök úrhoz adják be. Választás 20-án. *Csász Pál* iskolaszéki jegyző. 671 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A nagyteveli róm. kath. népiskolához osztálytanítói állásra pályázat hirdetetik. Pályázati határidő: *november 15*. Az állás lehetőleg azonnal elfoglalandó. Pályázólevelek, okmányok az iskolaszékhez címelve alulírt iskolaszéki elnökhöz küldendők. Javadalom: a község részéről 600 kor., egy szoba a legszükségesebb butorokkal, egy öl tűzifa főlvágva; okleveles tanítónak 200 kor. államségély. Kötelessége az iskolaszék által kijelölt osztályokat és az ismételőket felét tanítani, szükség esetén a kántortanítót templomi funkcióiban helyettesíteni. Nagytevel Veszprém m., u. p. Tapolcafi, 1906 okt. 31. *Sauid Henrik* lelkész. 666 1—2

20 új pásztorál-preludiumomat 2 kor. beküldése után *december 1-én* bérmentve megküldöm. *Leungyel Géza*, Vízvár. 655 1—1

Orgonahangok 900 énekkel diszes kötésben 3, 4, 5 kor. *Molnár József*, Kunszentmiklós. 646 2—2

Szükséges zeneművek.

Orgonára vagy harmoniumra: *Hesse-album* 77 hosszú elő- és utójáték 1-80; *Nemesorich*: Gyakorlati orgonasz 1-50; *Köner*: Gyak. orgonasz (646 drbból) 1-80; *Bach*: Könnyű preludiumok —65; *Geissler*: Elő- és utójátékok —65; *Mendelssohn*: Összes org. művei 1-30; *Czeray*: Gyak. orgona-iskola 1-30; *Falkmar*: 6 fimepi preludium —65; Harmonium gyöngyei 80 átirat 1-30; *Kothe*: Preludiumkönyv (311 darabbal) 1-80; *Hiss*: Práfatio orgonakíséretei 1—; *Tupfer*: 70 kadentia és előjáték —65; *Mozart-album*, *Schubert-album*, *Schumann-album*, *Weber-album*, darabja —80; *Album Italia*, *Album Francia*, *Album Anglia*, *Album Német*, darabja 1—; *Köhler*: Gyak. zongora-iskola 1-80; *Magyar dal-album* (200 dal zongorára) 1-30; *Wanous*: Harmonium-iskola 1—; *Hahnmann*: Hegedű-iskola 1-80; Niszek egy két hangra; Hangszeres nisek; Partitúrák stb.

Árak forintokban. — Árjegyzék ingyen.

BRICHTA E. zeneműkereskedése Törökbálint (Pestmegye). 659—1

AZ ÚJ MÓDSZERES RAJZOKTATÁSHOZ

MAZUREK-fele „Tervező-rajzolási elemek”

2866-905. sz. min. rendelettel az összes rajzoktatással foglalkozó tanintézetek részére engedélyezve.

Kisérő füzettel s 19 színes nyomatú mintalappal:

I. sorozat elemi iskolák részére 25.— kor.

II. sorozat elemi iskolák részére 35.— «

III. sor. felsőbb iskolák részére 45.— «

Kapható a kiadónál: POPELLA FERENC Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30 B. sz., valamint LAMPÉL R. könyvkereskedésében Budapest, VI., Andrássy-út 21.

Prospektust bérmentve küld a kiadó. 625 3—4

Magyar Dallamos

Ünnepi Praeludiumok

az összes hangnemekből

irták: főt. Stacke István és Kontor Elek.

E könyv 32 hosszabb dallamos praeludiumot tartalmaz a magyar katolikus anyaszentegyház isteni tiszteletén kitünő szolgálatot tesz nemcsak karnagyoknak és kántortanítóknak, hanem minél azoknak, kik az orgonát vagy harmóniumot játsznak — sőt a zongorázóknak is — kedves élvezetet nyújt a tent nevezett művészi ízléssel kiállított mű. Még a legnehezebb hangnemekben írt praeludiumok is egész könnyű stílusban vannak megkonstruálva. Ára 5 kor., egyházi orgonistáknak és tanítóknak 4 korona.

Megrendelhető kollégánk, a szerző lakcímén:

Kontor Elek Budapest, VII., Csömöri-út 42.

Ugyanitt megrendelhető még a pénz előzetes be-
küldése mellett bérmentve:

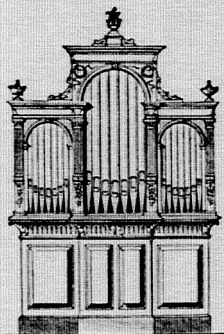
- «Hazafias Mária-dalok» (10 dal) ára 3 K tanítóknak 2 K
- «Immaculata» (3 dal) ára ... 2 K
- «Miatyánk» 12. ezer (2 dal) ára ... 2 K
- «Hazánk Nagyszonya» (10 dal) 3 K tanítóknak 2 K
- «Tanító-Induló» ára ... 2 K tanítóknak 1 K

644.

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmo-
nium építőmester

Egerben.

Ajánlkozom minden-
nemű templomi orgona-
és harmonium-készítésére
a legújabb légnyomatú,
(pneumatikus) cső-rend-
szer szerint, igen jutá-
nyos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javítá-
sokat, tisztításokat és hango-
lásokat olcsón vállalom el jót-
állás mellett.

Közvetlen vétel a gyárból!

Elismert legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás!
Mérsékelt, szabott árak, melyekből nincs
százalékengedmény.

Tanító urak-
nak kényelmes
részletfizetés,
áremelés
nélkül.

15—20 koro-
nás havi rész-
letek, a hang-
szer árának
nagysága
szerint.

A világhírű lipesci

Zimmermann-féle Orgonaharmoniumok

egyedüli szállítója Magyarország-Ausztria részére:

Hörl Nándor Pozsony, Ventur-utca 24.

J. H. Zimmermann lipesci gyárának képviselője.

Üzletek: Leipzig, Szent-Pétervár, Moszkva, Riga, London.

Képes harmoniumárjegyzék ingyen.

Különlegesség: Igen erős szerkezetű német módszerű
légnyomatú harmoniumok, **igen erős átható
hanggal** egyházi, zenekari és iskolai célokra.

Számos elismervény a világ minden tájáról.

Fr. KISS KÁROLY főgimn. tanár 34926. sz. szabadalmát képező

„KAROLIUM“

vér- s paizstető, fakucac, poloska és a mézgasodást előidéző
élősdieket irtó szer, mely ezen élősdieket biztosan elpusz-
títja és a fákát immunissá teszi.

1 kis üveg ára (200 gramm) ... K 1.—

1 nagy üveg ára (500 gramm) ... K 2.—

50 üveg egyszerre történő megrendelésénél 20% engedmény.

Kizárólagos veszerképviselet a bel- és külföld részére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Dr. Hets Ödön ügyész úr, aki a szert 2 év óta
használja 70 holdas soroksári gyümölcsösében, a
következő bizonyítványt adta:

Tekintetes Fr. Kiss Károly tanár úrnak Budapest.

As Ön utasítása folytán készített vértetű-keveréket
gyümölcsfáimnál még a múlt év nyarán teljes sikerrel
alkalmazván, készséggel jelentem ki, hogy ezen szer a
körte- és almafákon mutatkozó vértetű kiirtására az
egyedüli biztos szer. A múlt évben bekent fák az idén
mind remeken hajtottak és termőképességüket vissza-
nyerték.

Kiváló tapasztalat!
Hets Ödön s. k.

Karácsonyi pásztorjátékok.

Eloadásuk által a legalkalmasabbak arra, hogy úgy az intézetek és iskolák, valamint otthon a család körében a szent estét a leglelekelemelőbbé avassák. Ép azért, hogy azok jókor betaníthatók legyenek, felhívjuk a főtisztelendő pap-ság és tanító-ság becses figyelmét a **Szent-István-Társulat** alatti kiadványaira.

Karácsonyi pásztorjátékok.

A bűnbánó fiú. Karácsonyi pásztorjáték két színben. Irta **Herczegh Péter.** (Népirat 214. sz.) Ára 10 fillér.

A bűn büntetése. Karácsonyi játék három főtáblánban. Irta **Oppitz Sándor.** (Népirat 123. sz.) Ára 8 fillér.

A megkerült gyermek. Karácsonyi pásztorjáték öt részben. Irta és zenéjét szerzette **Szabó János.** (Népirat 219. sz.) Ára 24 fillér.

A megtalált bárány. Karácsonyi pásztorjáték. (Ifjúság Öröme V. kötet.) Ára 1 korona 60 fillér.

Ami fönntart minket. Karácsonyi életkép az iparosvilágból. Három főtáblánban. Kiválóan legényegyesületek használatára. Irta **Erdősi K.** Füzve 50 fillér.

Angyalszivek karácsonya. Karácsonyi kép. Irta **Erdősi Károly.** (Népirat 200. sz.) Ára 12 fillér.

A pogány megtérése. Karácsonyi játék három főtáblánban. Irta **Oppitz Sándor.** (Népirat 124. sz.) Ára 6 fillér.

Apró szentek. Karácsonyi pásztorjáték. (Népirat 192. szám.) Ára 12 fillér.

Békesség az embernek. Karácsonyi játék. Irta **Oppitz Sándor.** (Népirat 139. sz.) Ára 6 fillér.

A kis Jézus ajándéka. Karácsonyi színmű három képben. Irta **Labay Gyula.** (Népirat 231. sz.) Ára 12 fillér.

Betlehem. Karácsonyi pásztorjáték négy részben. Irta **Bariha István.** (Népirat 179. sz.) Ára 12 fillér.

Betlehemi bakter. Karácsonyi pásztorjáték négy részben. (Népirat 187. sz.) Ára 24 fillér.

Betlehemi asszonyok. Karácsonyi pásztorjáték. (Népirat 190. sz.) Ára 8 fillér.

Egy karácsony. Dramolett. Irta **Horváth Lipót.** (Ifjúság könyvében.) Ára 2 korona.

Három királyok. Karácsonyi pásztorjáték. (Népirat 191. szám.) Ára 10 fillér.

Itt a Miklós. Pásztorjáték. (Népirat 189. szám.) Ára 8 fillér.

Jézus születése. Karácsonyi pásztorjáték. Irta **Mohl Adolf.** Második kiadás. (Népirat 86.) Ára 10 fillér.

Karácsony. Színjáték három főtáblánban. Irta **Eartha István.** Második kiadás. (Népirat 101. sz.) Ára 10 fillér.

Karácsonyest. Karácsonyi játék. (Népirat 188. sz.) Ára 8 fillér.

Karácsonyi színjátékok kiválóan katólikus legényegyesületek használatára. Irta **Erdősi Károly.** Füzve 80 fillér.

Két karácsonyest. Színmű. Irta **Maslaghy Ferenc.** (Ifjúság öröme III. kötet.) Ára 1 korona 60 fillér.

Pásztorjátékok. Ára főtáblánként 1 korona 40 fillér.

Pásztorjáték. Irta **Domonkos István.** (Népirat 215. sz.) Ára 20 fillér.

Népiratka megrendelésénél elég a folyó szám kiírása.

A fentiek kaphatók:

a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatalában:
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

könyvkereskedésében:
Budapest, IV., Kecskeméti-utca 2. sz.